

JAN KASPROWICZ

W SETNĄ ROCZNICĘ SKONU KOŚCIUSZKI

PRZEMÓWIENIE, WYGŁOSZONE NA UROCZYSTEJ
AKADEMII, URZĄDZONEJ WIECZOREM DNIA 14-GO
PAŹDZIERNIKA W TEATRZE MIEJSKIM WE LWOWIE

**Kolekcja
Emila Kornasła**

LWÓW 1918. — NAKŁADEM KSIĄŻNICY POLSKIEJ
TOWARZYSTWA NAUCZYCIELI SZKÓŁ WYŻSZYCH
WARSZAWA — GEBETHNER I WOLFF
POZNAŃ — M. NIEMIERKIEWICZ

CN KEK 317444

WYKONANO W DRUKARNI PRZY ZAKŁADZIE NARODOWYM IM.
OSSOLIŃSKICH WE LWOWIE. KLISZE Z ZAKŁADU GRAFICZNEGO
R. BRZEZIŃSKI I TOW. LWÓW, PAŃSKA 16. GODŁO „KSIAŻNICY”
PROJEKTOWAŁ WŁADYSŁAW SKOCZYŁAS. OKŁADKA WEDLE
PROJEKTU I RYSUNKU WŁADYSŁAWA WITWICKIEGO.

Wpisano do Księgi Akcesji

Akc. Dł nr 71 /2012/ OM

DOSTOJNE ZGROMADZENIE!

Nie znajduję wyrazów dostatecznie godnych i podniosłych, ażeby mogły w tej uroczystej chwili dzisiejszej złożyć się na uprzytomnienie oczom naszym postaci tak nad wszelki wyraz godnej i tak podniosłej, jaką był, jest i będzie na wieki Tadeusz Kościuszko.

Nie o samo też uprzytomnienie idzie, albowiem niema dzisiaj w Polsce jako tako uświadomionego człowieka, który nie byłby świadom tych, nie wyolbrzymiających z szeregiem pokoleń, w oświeceniu czasów, idących po sobie, ale od samego początku olbrzymich kształtów ducha, zamkniętych w wątle i niepozorne kształty cielesne.

Jest to rękami przewidującego, a dobroczynnego losu nakreśloną cechą natur, którym ludzkość, cicho czy głośno, bez zawiści czy z zawiścią nadaje przydomek potężnych, iż potęga ich zaczyna ukazywać swe ślady w samem niemal zaraniu ich życia, że ujawnia je w skłonnościach i upodobaniach, utrwalanych z wzrostem lat w niewzruszony ideał czynu, że ślady te wysuwa na czoło w umiłowaniu wzoru, przykładem cnót i poświęceń porywającego serce młodzieńcze.

Któż z nas nie słyszał o korynckim Timoleonie? Któż, czytając u Plutarcha czy Korneliusza Neposa dzieje tego wroga tyranów, a wyznawcy swobody, nie współczułby doli nieszczęśliwej matki, przeklinającej rodzonego syna, że mord na rodzonym popełnił bracie, albo przynajmniej do mordu tego dopuścił?